

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ВИПОЮВАННЯ ТЕЛЯТ МОЛОЧНОГО ПЕРІОДУ ВИРОЩУВАННЯ

Фісяченко О.І., ст.викл.

*(Харківський національний технічний університет сільського
господарства ім. Петра Василенка)*

Випоювання телят молоком в перші місяці після їх народження- важлива технологічна операція при догляді за тваринами. Розглянуті питання технологічного процесу випоювання з підгоном телят із кліток групового утримання до кормороздавача, встановленого в окремому приміщенні та випоювання із спеціальних пристроїв, встановлених безпосередньо в клітках утримання

Перш ніж приступити до вирощування новонароджених телят, необхідно визначити для якої мети вони вирощуються: як користувальні, для одержання від них надалі молока і м'яса, або як племінні, тобто вирощування телят повинне бути спрямованим.

Відповідно до плану вирощування, а також з врахуванням фізіологічних особливостей росту і розвитку телят, вимог до кількості та якості кормів, норм годівлі встановлюються технологічні схеми годівлі телят.

В схемах годівлі вказується, яку кількість кожного виду корму повинно одержувати щодня в тому або іншому віці теля, а також загальна кількість згодовуваних кормів за кожен і за всі 6 місяців вирощування.

Процес вирощування телят до 6 - місячного віку можна умовно розділити на три періоди.

1. Молозивний період, коли новонароджених телят випоюють молозивом. Одержуючи достатню кількість повноцінного молозива телята швидко ростуть, стають, що особливо важливо, стійкими до різних впливів зовнішнього середовища. Таких, добре розвинутих і зміцнілих телят з 10 - 15 дня переводять на годівлю цільним молоком.

2. Період годівлі цільним молоком та його замінювачами із привчанням телят до рослинних кормів.

3. Період годівлі рослинними кормами.

Тривалість молочного періоду вирощування встановлюється в межах 60 - 120 днів. В цей період передбачається також і годівля тварин сипучими концентрованими кормами.

В молочний період вирощування особливу увагу варто приділяти розумній економії молочних кормів, використовуючи їх замінювачі. Якщо в господарстві немає відвійок, то телят вирощують з використанням незбираного (цільного) молока, кількість якого збільшують по мірі росту тварин, щоб забезпечити необхідну кількість поживних речовин в раціоні.

Досвід показує, що на випоювання телят в господарствах витрачається близько 16 % незбираного (цільного) молока. Встановлено також, що якість

тварини (ріст, маса, молочність) в продуктивному віці знаходиться в прямій залежності від швидкості росту в перші 3 місяці його життя, тобто від якості годівлі /3/.

Для телят критичним віком вважається перший місяць їх життя після народження, коли спостерігається близько 84% всіх втрат молодняку (падіж, вимушений забій) /2/.

Необхідність оптимального співвідношення в швидкості росту телят з витратою кормових ресурсів (особливо незбираного молока) сприяла виникненню безліч технологій утримання молодняку.

На деяких фермах ефективно вирощують телят на підсисному способі годівлі в перші два місяці їх життя. На ряді ферм новонароджених телят відразу розміщують в індивідуальних клітках з обігріванням (для обсихання), в яких їх випоюють за допомогою соскових напувалок молозивом від декількох корів, які отелилися на протязі минулих двох діб.

Молозивний період годівлі характерний тим, що основну частину раціону телят спочатку складає молозиво, а потім незбиране молоко. В цей період забезпечується індивідуальний догляд за телятами із привчанням їх до такого способу приймання рідкого корму, який передбачений технологією вирощування в період випоювання.

В умовах комплексів по вирощуванню молодняку великої рогатої худоби при високій концентрації тварин молозивний період годівлі організувати практично неможливо. Тому, як правило, молозивний період годівлі проводиться тільки в господарствах – постачальниках телят.

Перед закінченням молозивного періоду телят переводять на двох разову годівлю молоком, що відповідає режимові годівлі в подальший період їх вирощування на комплексах.

Сучасна технологія вирощування телят в період випоювання передбачає використання молочної суміші до 60-90 денного віку, Добові витрати молочної суміші кінці періоду складають при цьому приблизно 6 л для одного теляти.

В період випоювання в раціон годівлі телят входять також сухі рослинні корми, зокрема комбікорм і сіно доброї якості. Телята ці корми споживають в невеликих кількостях, тому складної механізації для їхнього роздавання і дозування не потрібно. В умовах комплексів з телятниками старої конструкції ці операції здійснюються вручну за допомогою візка УТР-300. В телятниках нової конструкції ця операція може виконуватись за допомогою мобільних кормороздавачів.

Процес випоювання телят є дуже трудомістким. Вдосконалення технологічного процесу випоювання телят передбачає, насамперед, його механізацію з розробкою пристроїв для випоювання телят.

Технологією вирощування молодняку великої рогатої худоби передбачаються використання таких схем випоювання (роздавання рідкого молочного корму):

– з підгоном телят із клітки групового утримання до годівниці, встановленої в окремому приміщенні;

– з подачею молочного корму безпосередньо в клітки групового утримання, обладнані пристроями для випоювання.

В схемі з підгоном телят із клітки технологічний процес випоювання може бути представлений з використанням кормороздавача (установки для випоювання) УВТ -20А (Рис.1).

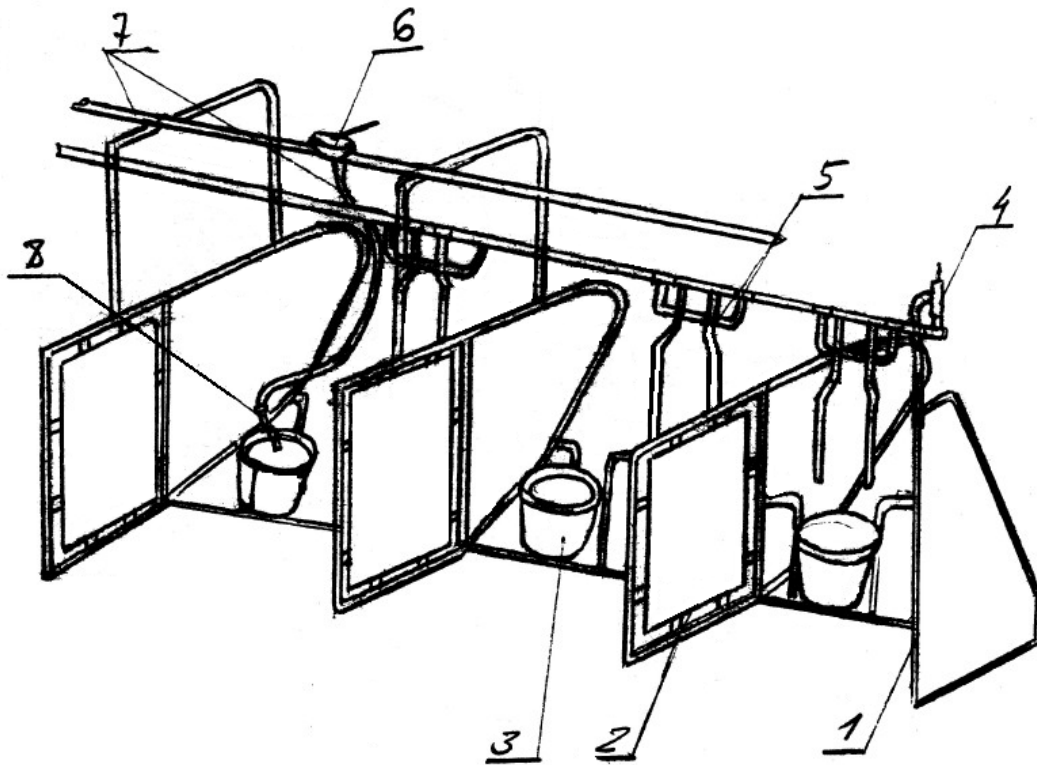

Рис. 1. Схема кормороздавача УВТ—20А для рідких живильних сумішей. 1-каркас; 2-щиток; 3-випоювальне цебро; 4-ручка фіксації обмежувача; 5-обмежувач; 6-двохходовой кран; 7.шланг; 8-кінцевий кран

Установка УВТ-20А складається з двох металевих секцій – станків для 10 телят, бака, випоювальних цебер, шланга, кінцевого крана, огорожень, фіксаторів.

Перед випоюванням наповняють рідким кормом (цільним молоком або його замінювачем) бак, потім за допомогою шланга і кінцевого крана заповнюють цебра до визначеної позначки. Телята з кліток групами по 20 голів підганяють до установки і фіксують їх в секціях. Після випоювання (через 10-15 хвилин) їх заганяють назад в клітки і готують наступну порцію рідкого корму для випоювання чергової групи телят.

Основні недоліки розглянутої технологічної схеми випоювання наступні:

- необхідність в спеціальному приміщенні із встановленими там кормороздавачем для випоювання типу УВТ-20А;
- трудомісткість технологічного процесу, пов'язана з підгоном телят із кліток групового утримання до кормороздавачів;
- недоцільність та неефективність матеріальних витрат на обладнання додаткових приміщень вище згаданим кормороздавачем.

Для вдосконалення технологічного процесу вигоювання телят молочного періоду вирощування, на наш погляд, більш ефективні такі технічні рішення, які дають можливість сумісного використання стаціонарного кормового жолоба в телятниках із встановленими в ньому пристроями для вигоювання телят.

Розробка таких пристроїв та дослідження їх використання в технологічних лініях вигоювання телят входить в тематику наукових експериментів, які проводяться на кафедрі “Технічні системи і технології тваринництва” ХНТУСГ ім. П. Василенка.

Для вдосконалення технологічного процесу вигоювання телят пропонується годівниця для годівлі молодняку сільськогосподарських тварин (рис.2).

В годівниці використовується стаціонарний кормовий жолоб, в передній стінці якого виконані канали з встановленим в них пристроєм для вигоювання рідкими та годівлі сипучими кормами, що містить місткість усіченої конічної форми по зовнішній утворюючій якої кріпиться хвостовик з виступом на кінці.

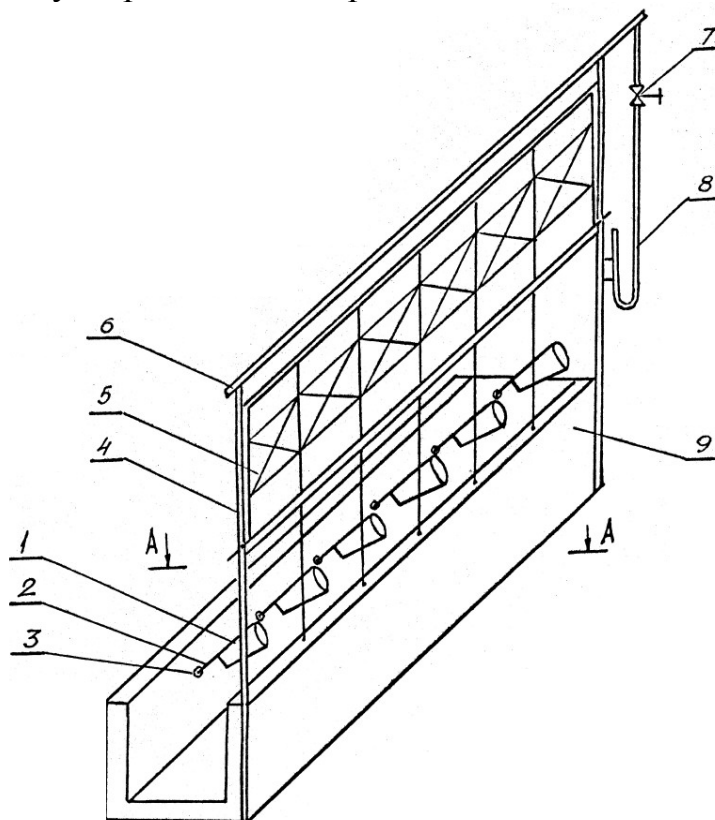

Рис. 2. Годівниця для годівлі молодняку сільськогосподарських тварин

Годівниця для годівлі молодняку (рис.3) включає кормовий жолоб 9, направляючі канали 3 передньої стінки, елементи стійлового огороження 4 з обмежувачами доступу 5, пристрій для годівлі рідкими і сипучими кормами, який має місткість 1 і хвостовик 2 з виступом на кінці.

Розподільча труба 6 з краном 7 і роздавальним рукавом 8 служить для заповнення місткості рідким кормом.

Пристрій для вигоювання рідкими і годування сипучими кормами містить відкриту місткість 1 усіченої конічної форми по зовнішній утворюючій якої розміщений хвостовик 2 з виступом на кінці.

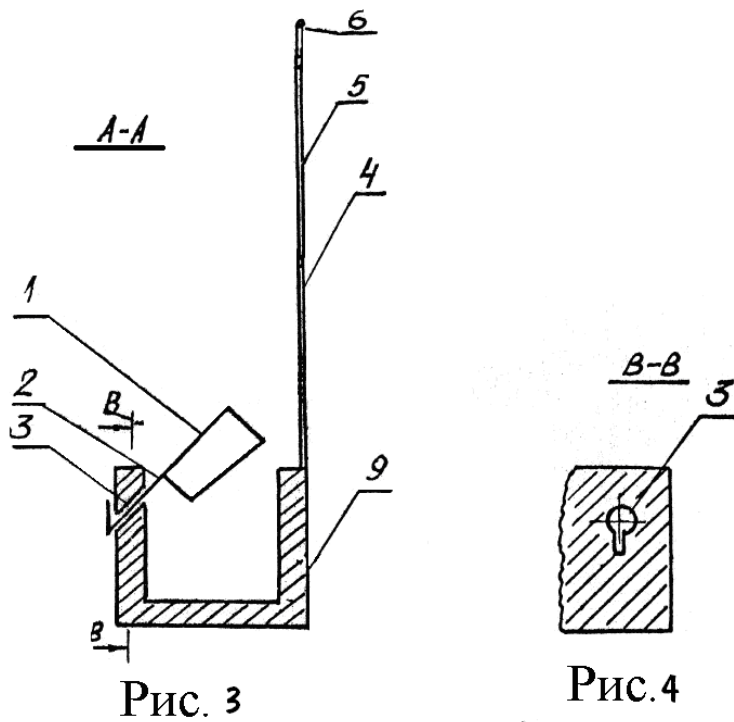

Рис. 3

Рис. 4

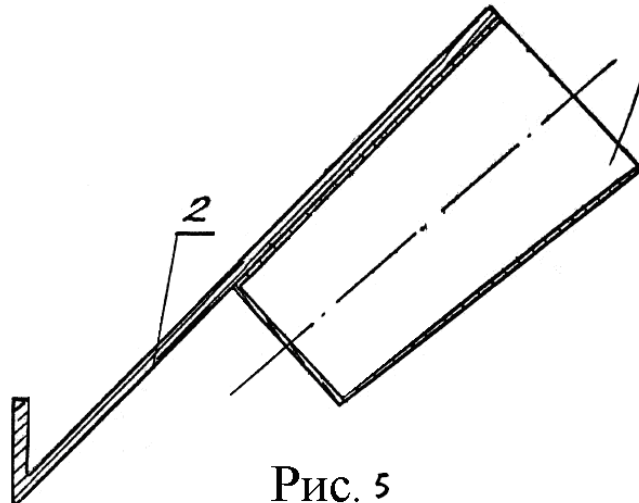

Рис. 5

На рис. 3 розріз А-А рис.2 показано сам пристрій для випоювання рідкими і годівлі сипучими кормами , встановлений в направляючому каналі передньої стінки кормового жолоба

На рис 4 розріз В-В рис. 2 показаний направляючий канал передньої стінки кормового жолоба

На рис. 5 показаний пристрій для випоювання рідкими і годівлі сипучими кормами

Годівниця для годівлі молодняку молочного періоду вирощування може бути використана таким чином.

Пристрій для годівлі рідкими і сипучими кормами виступом хвостовика 2 встановлюється в паз направляючого каналу 3 передньої стінки кормового жолоба 9 , потім пристрій переміщується вниз до виходу виступу хвостовика 2 з пазу направляючого каналу 3 і, прокручуючись , фіксується виступом вгору на зовнішній стороні стінки кормового жолоба 9.

При заповненні місткості 1 рідким або сипучим кормом обмежувач доступу 6 повертають вниз і встановлюють в положення , яке перешкоджає доступу тварин до місткості 1.

При годуванні сипучими кормами заповнення місткості 1 може здійснюватися , наприклад, з мобільного кормороздавача.

Після заповнення місткості обмежувач доступу прокручують вгору і встановлюють в верхній частині стійлового огороження.

При згодовуванні грубих кормів використовується тільки кормовий жолоб, а знятий пристрій для годування рідкими і сипучими кормами виступом хвостовика вертикально розміщується в верхній частині стійлового огороження годівниці.

Висновки.- в молочний період вирощування молодняку ВРХ (50-120днів) його якість (ріст, маса) в великій мірі залежать від повноцінної годівлі, яка включає спочатку рідкі , а потім сипучі і стеблові корми. В молочний період вирощування маса тварин досягає 65- 85 кг;

-годівля молодняку (рідкими, сипучими і грубими (стебловими) кормами в цей період повинна проводитись від 2 до 5 разів на добу в залежності від вікової групи., тобто процес дуже трудомісткий ;

-для зменшення трудомісткості технологічного процесу пропонується використання запропонованої годівниці, що може суттєво зменшити труднощі , пов'язані з доглядом за тваринами в цей період, знизити фінансові та матеріальні затрати і позитивно вплинути на зменшення собівартості виробництва продукції.

Список використаних джерел

1. Выращивание молодняка крупного рогатого скота ./ Я Атал, Р. Благо, Я. Булла, Я. Сокол. Пер. со словац. Е. И. Птак. -М.: Агропромиздат, 1986,-185с.
2. Изилов Ю.С. Выращивание телят. –М.: Россельхозиздат.1973,-85с.
3. Конопелькин А.Ф., Чембержи В.Я. Оборудование для кормления телят молочного периода // Тракторы и сельхозмашины.-1986.-№8.—С.37-41.
4. Фисяченко А.И. Авторское свидетельство СССР № 157 60 88 А1 кл.А01 К 9/00, 5/02,1990.

Аннотация

Усовершенствование технологического процесса выпаивания телят молочного периода выращивания

Фисяченко А.И.

Выпаивание телят молоком в первые месяцы после их рождения - важная технологическая операция при уходе за животными. Рассмотрены вопросы технологического процесса выпаивания с подгоном телят из клеток группового содержания к кормораздатчикам, которые устанавливаются в отдельных помещениях и выпаивания из специальных устройств, установленных непосредственно в клетках

Abstract

Technoligal process improvement of calf milking during the milky period of development

A.Fisyachenko

Calf watering by milk during the first months after birth-is an important process in animal care. Questions of the technological process of calf watering from the troughs which are placed in the separate rooms and watering from the special machines which are placed directly in the cages are discussed